

Przeczytaj fragment powieści Katarzyny Ryrych pt.: „Koniec świata nr 13”

Kiedy zza uchylonych drzwi pokoiku zajmowanego przez Babcię Funię zaczęło dobiegać ciche chrapanie, z narożnego pokoju wymknęła się nieduża postać i na palcach wyszła na korytarz. Przez wąskie okienka sączyło się błękitnawe światło księżyca, stare schody skrzypiały przy każdym kroku i gdyby ktoś przypadkiem znalazł się na półpiętrze, stanąłby jak wryty na widok małej chudej postaci w długiej, białej nocnej koszuli.

Aby to nie kto inny jak Sabina, która postanowiła udać się na pogawędkę do Ciotki Plotki.

Ciotka Plotka miała na sobie biały jedwabny szlafrok i czarne pantofle i wcale nie była zdziwiona nocną wizytą bratanicy.

- Wejdz - powiedziała i Sabina weszła do pokoju ciągnąc za sobą wczepionego w skraj koszuli Tequillę.

Usiadła w ogromnym fotelu, podwijając nogi, a Ciotka Plotka wyjęła z kredensu puszkę z herbatnikami.

- Morze czy góry? - zapytała chichocząc zupełnie jak równolatka Sabiny.

- Bezludna wyspa bez rodziny - odpaliła Sabina. - Tylko Jurek i ja.

Ciotka aż podskoczyła na krześle.

- Szczurek Jurek - wyjaśniła Sabina. - Nie znam żadnego innego Jurka.

Na twarzy Ciotki Plotki pojawiła się nieokreślona mina.

- A ja znam... - powiedziała, spoglądając w okno nieobecnym wzrokiem. - Znałam - poprawiła się i sięgnęła po kolejny herbatnik.

Sabina dyplomatycznie milczała. Znała ciotkę na tyle, aby wiedzieć, że brak pytań spowoduje lawinę odpowiedzi.

W ciszy, jak na chwilę zapadła, słychać było tykanie zegara stojącego w sypialni ciotki, a twarze smutnych pierotów połyskiwały upiorną bielą w świetle księżyca.

- Jurek miał serce i duszę awanturnika - westchnęła ciotka i poprawiła się na krześle. - Nie usiadł spokojnie w jednym miejscu dłużej niż kilka tygodni... Był jak... - twarz ciotki przybrała dramatyczny wyraz - ...przelotny ptak.

- Bardzo romantyczne - mruknęła pod nosem Sabina, a ciotka zjeżyła się jak rozzłoszczona kotka.

- Co ty możesz wiedzieć na temat uczuć! - prychnęła.

Sabina wzruszyła ramionami.

- Róże na kłamce i serenady - powiedziała, usiłując powstrzymać wybuch śmiechu, tym bardziej, że dostrzegła na ulicy znajomą postać kryjącą się w cieniu akacji.

- Zrozumiesz wszystko, kiedy dorośniesz - westchnęła ciotka. - I wspomnisz moje słowa.

- Zupełnie nie pojmuję, dlaczego jedynie dorośli są w stanie zrozumieć cokolwiek - pomyślała Sabina.

I. Zadania do tekstu

1. Narrator tekstu:

☐ A) jest pierwszoosobowy

☒ C) jest wszechwiedzący

☒ B) jest trzecioosobowy

☒ D) nie jest uczestnikiem zdarzeń

2. Akcja ukazana we fragmencie powieści toczy się:

☒ A) po zmroku

☐ C) w odległej przeszłości

☒ B) w tajemniczym nastroju

☐ D) w zamczysku

3. Sabina odznacza się:

☐ A) skłonnością do romantyzmu i nadmierną wrażliwością

☒ C) poczuciem humoru

☒ B) zdrowym rozsądkiem

☐ D) głębokim współczuciem dla ciotki

4. Milczenie Sabiny po wspomnieniu Jurka przez ciotkę:

☐ A) wyrażało niechęć dziewczynki do słuchania ciotki

☒ C) wynikało z przyzwyczajenia do zachowania ciotki

☐ B) oznaczało, że Sabina nie rozumie spraw dorosłych

☐ D) było wyrazem złego wychowania

5. Wyrażenie Sabiny *Bezludna wyspa bez rodziny* - oznacza, że:

☐ A) dziewczynka przebywała w domu sama

☐ C) przebywała z dala od cywilizacji

☒ B) czuła się osamotniona

☐ D) nie miała kontaktu z żadnymi krewnymi

6. Z opisu ciotki wynika, że Jurek był:

☒ A) niecierpliwy

☒ B) żądny przygód

☐ C) porywczy

☐ D) leniwy

II. Wiedza o literaturze

7. Wyrazy dźwiękonaśladowcze i uosobienie zawiera zdanie:

☒ A) Szepcze wietrzyk w trzcinach.

☒ C) Pojękuje, stęka i zrzędzi nędzna furka.

☒ B) Zagrała allegro gradem burza.

☒ D) Strudzony strumień mamrocze zaklęcia.

8. Podmiot liryczny wypowiada się w:

☒ A) tekstach poetyckich

☒ B) piosence

☐ C) legendzie

☒ D) wierszu

9. Elementy fantastyczne świata przedstawionego są typowe dla:

- ☒ A) mitów ☒ B) legend ☒ C) baśni ☐ D) opowiadań

10. Refren:

- ☒ A) występuje po zakończeniu zwrotki ☐ B) jest elementem każdej piosenki
☒ C) składa się z jednego lub kilku wersów ☐ D) zawiera tytułowe słowa piosenki

11. Porównaniem nie jest:

- ☐ A) Chmury niczym białe baranki. ☐ B) Odgłos górskiego potoku jakby ryk gromu.
☒ C) Słuchać jak obradują żaby w stawie. ☒ D) Otulała go niczym niezakłócona cisza.

III. Zadania do lektur

12. Kora została żoną:

- ☐ A) Zeusa ☐ B) władcy Olimpu
☒ C) Hadesa ☒ D) boga świata umarłych

13. Powrotowi Kory na ziemię towarzyszy:

- ☒ A) nastanie wiosny ☐ B) nadejście pory suchej
☒ C) obudzenie przyrody do życia ☒ D) radość Demeter

14. Wspólne dla mitów o Demeter i Korze oraz Heliosie i Faetonie jest to, że:

- ☒ A) głównych bohaterów łączą związki rodzinne ☒ B) mity tłumaczą powstanie zmian na ziemi
☒ C) ukazują skutki lekkomyślności ☐ D) kończą się śmiercią nieposłusznych dzieci

15. Syzyf otrzymał pozwolenia powrotu z Hadesu na ziemię:

- ☐ A) bo Zeus wybaczył mu wszystkie winy ☒ B) aby ukarać żonę, która nie pogrzebała jego ciała
☒ C) zgodnie ze swoim podstępny planem ☐ D) po odbyciu całej kary

16. Związek frazeologiczny *syzyfowa praca* oznacza:

- ☒ A) wysiłek, który nie ma końca ☐ B) karę za oszustwo
☐ C) pracę wymagającą poświęcenia ☒ D) działanie skazane na niepowodzenie

IV. Nauka o języku

17. Czasownik w liczbie mnogiej w osobie trzeciej to:

- ☐ A) idźcie ☒ B) poszliby ☒ C) chodzą ☐ D) pójdziecie

18. *Wiatr ponad strzechami unosił smugi dymu z palenisk.* Podmiotem w zdaniu jest:

- ☐ A) smugi ☒ B) rzeczownik rodzaju męskiego
☒ C) wiatr ☐ D) rzeczownik rodzaju żeńskiego

19. Zdaniem nie jest:

- ☐ A) Podróżowanie jest popularnym hobby. ☐ B) Nie każdy lubi podróżowanie.
☒ C) Czas na podróżowanie z plecakiem i namiotem! ☐ D) Warto podróżować póki lato w pełni.

20. Nazwa własna została uwidoczniiona na ilustracji:

- ☐ A) ☒ B) ☒ C) ☐ D)

21. Same wyrazy nieodmienne zawiera szereg:

- ☒ A) oraz, ale, wysoko ☐ B) także, liceum, w
☐ C) białe, lekki, że ☐ D) och, ponieważ, szybkie

22. Partykułę *nie* piszemy łącznie z wyrazem:

- ☐ A) biegaj ☒ B) wielki ☒ C) śmiecenie ☐ D) umyto

23. Spółgłoskę miękką zawiera:

- ☒ A) bańka ☒ B) boja ☒ C) ćma ☒ D) dźwig

24. W zdaniu *W mieście otwarto kąpielisko i teraz można się bezpiecznie kąpać.* - występują:

- ☒ A) dwie nieosobowe formy czasownika ☒ B) trzy czasowniki
☒ C) czasownik z zaimkiem zwrotnym ☒ D) bezokolicznik

25. Ogłoszenie o znalezieniu przedmiotu powinno zawierać informację o:

- ☒ A) miejscu ☒ B) czasie
☒ C) sposobie kontaktu np. nr telefonu ☐ D) adresacie ogłoszenia

26. O zdaniu *Zaczęto remont i w kamienicy słyszeliśmy ciągle stukanie, wiercenie, bulgotanie, szuranie.* - można powiedzieć, że:

- ☒ A) jest złożone ☐ B) zawiera sześć orzeczeń
☐ C) zawiera sześć czasowników ☒ D) zawiera dwa orzeczenia